

STUDY THE LIFE AND CREATIVITY OF OUR GREAT SCIENTISTS THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES

Juraeva Rano Bahrombekovna

International Islamic Academy of Uzbekistan

"Modern information and communication technologies"

Senior Lecturer of the Department, Tashkent

+ 99890 917-94-79, dzhuraeva.rano@mail.ru.

Annotation

This article is about building modern history learning software. The application is designed for mobile devices running the Android system. During the development of the software package, a database management system, SQLite, HTML, Java, Java scripts were used.

Keywords: technology, application, programming languages, databases, android, Java programming language, compilation

Аннотация

Ушбу мақола тарихни ўрганишга қаратилган ривожланган дастурий таъминотни яратишга бағишланган. Дастур андроид тизимида ишлайдиган мобил қурилмалар учун мўлжалланган. Дастурий таъминот тўпламини ишлаб чиқиш жараёнида маълумотлар базасини бошқариш тизими, SQLite, HTML, Java, Java script дастурлари ишлатилган.

Калит сўзлар: технология, дастур, дастурлаш тиллари, маълумотлар базалари, андроид, Java дастурлаш тили, компиляция.

Аннотация

Эта статья посвящена созданию современного программного обеспечения для изучения истории. Приложение предназначено для мобильных устройств под управлением системы Android. При разработке программного комплекса использовались система управления базами данных, SQLite, HTML, Java, программы-скрипты Java.

Ключевые слова: технология, приложение, языки программирования, базы данных, android, язык программирования Java, компиляция

Бугунги шиддаткор давр ҳаётимиздаги ўзгаришларнинг барча соҳаларида замонавий ахборот - коммуникация технологияларидан самарали фойдаланишни тақозо етмоқда. Айниқса, компьютер техникаси ва электрон ҳужжат айланиш тизими вақтни тежаш, қисқа муддатда кўп ахборот олиш ва тарқатиш имконини бериши ёки ахборот - коммуникация технологиялари воситаларидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб бошқариш имкониятининг мавжудлиги, қолаверса исталган жойингизда ва хоҳлаган вақтингизда ўзингизга керак бўлган маълумотга эга бўлиши билан аҳамиятлидир. Замонавий ахборот - коммуникация технологиялардан фойдаланган ҳолда ҳаётимизни янада осонлаштириш ва қулайлаштириш мақсадида кўпгина ишлар олиб борилмоқда [1].

Шунингдек ватанимиз худудида яшаб ўтган алломаларимиз ҳаёти ва ижодини ўрганиш, ватанимиз нақадар буюк тарихга эга эканлигини ёшларга тушинтириш мақсадида қўшлаб ишлар қилинмоқда.

Ушбу соҳага замонавий ахборот технологияларини олиб кириш, таълимни компьютерлаштириш муаммоларини ҳал қилиш муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ҳозирги кунда андроид бозори анча ривожланиб бормоқда. Бу ривожланишлар орасида компьютер технологияларига қизиқувчан, ёхуд соҳаси шунга яқин бўлган ҳар бир фойдаланувчи ўзининг мобил алоқа воситасига дастур ёзишга қизиқиб кўрса керак. Андроид дастурлари Java дастурлаш тили ёрдамида ёзилиб, дастурлаш оламига энди қадам қўяётганлар учун нисбатан осон тилдир. Андроид дастурлари бошқа мобил алоқа воситалари учун ёзилган дастурлар сингари компьютерда ёзилиб, компиляция қилинади ва текшириш учун мобил алоқа воситаси (у хоҳ сизнинг телефонингиз ёки планшетингиз бўлсин)га юкланади. Агар телефон ҳам, планшет ҳам бўлмаса, унда компьютерни ўзида андроид қурилмани эмуляция қилиб, ўша эмулятор ёрдамида текширилади[2].

Юқоридаги мулоҳазаларга хулоса ўлароқ Ўзбекистон халқаро ислом академиясининг “Информатика ва ахборот технологиялари” талабаси томонидан андроид тизимида “Ўзбекистон буюк алломалар юрти” мавзусида виртуал дастурий маҳсулот яратилди. У алломаларимиз ҳақида кенг маълумот бериш учун қўлланилади. Дастурга қўйилган энг асосий талаблар қуйидагилардан иборат:

- дастурни андроид тизими учун яратиш.

Ҳозирги кунда андроид тизимидаги дастурлар яратиш тобора ривожланиб бормоқда. Доимий равишда китоблар, ҳаттоки мини компьютерлардан ҳам ҳар доим фойдаланиш имконияти чекланган. Фойдаланувчиларга қулай бўлиши учун бу дастурни мобил алоқа воситалари учун яратилган.

- маълумотлар базалари билан таъминлаш.

Ҳар қандай дастурчи дастур яратишдан олдин уни маълумотлари ишончли ва аниқ бўлиши учун бир қанча изланишлар олиб боради. Дастурдаги маълумотлар базасини керакли маълумотлар билан бойитилиши, фойдаланувчининг хатоликларга йўл қўймаслигини олдини олади.

- ҳар бир маълумотнинг ишончилигини таъминлаш ва фойдаланувчилар сонини кенгайтириш мақсадида дастурни тўрт тилда яратиш.

Билимларни мукамаллаштириш ва тассуротни ортириш учун кўргазма жойлаштириш.

- электрон қўлланмалар билан таъминлаш.

Фойдаланувчиларга дастлабки дастурдан фойдаланишга оид тушунчаларни бериб, билимларни оширишга ёрдам бериш мақсадида электрон қўлланмалар билан таъминланган. Дастур олти менюдан иборат. Қуйидаги расмда дастур бош ойнасининг кўриниши акс этган (1-расм):

1-расм. Дастур бош ойнасининг кўриниши.

Менюдаги бўлимлар рўйхати юқоридаги тугма босилгач кўринади. Ҳар бир меню ўзига хос маълумотлар билан бойитилган.

“Contents” бўлимида фойдаланувчи ўзининг қизиқан алломаси ҳақида маълумотни жадвалдан танлаб ўқиш имкониятига эга (2-расм).

2-расм. Contents бўлимининг кўриниши.

Берилган алломалар номи устига тегиш билан маълумот жойлашган ойнага ўтилади (3-расм).

3-расм. Маълумот ойнаси.

Дастурдаги кейинги булим “Searching” деб номланган ва бу дастур алломалар номини кидириш имконини беради (4-расм).

4-расм. “Searching” булими.

Дастурнинг кейинги булими бўлиб бу бўлимда фойдаланувчи учун қадимий обидаларимиз ва алломалар суратлари жойлаштирилган (5-расм).

5-расм. “Gallery” бўлими.

Бу яратилган дастур андроид системасида ишлайдиган барча мобил телефонда ишлайди ва андроиднинг барча версиялари учун мос келади. Ундан ташқари дастур унчалик кўп хотира талаб қилмайди. Бу дастурни ишлатиш давомида фойдаланувчилар билимларини ошишига ёрдам беради [3].

“Great scientists of Uzbekistan” дастури ўзида қуйидаги қулайликларни жамлаган:

- дастурдан фойдаланиш орқали ёшлар ватанамиз тарихи нақадар буюк бўлганлигини ва бир неча алломаларимиз ҳақида ўрганиш имконига эга бўлади;
- дастурдан юртимиздаги ўрта махсус ва олий билим юртларида таълим жараёнларида талабалар билимини ошириш мақсадида фойдаланиш мумкин;
- китоблардан керакли маълумотни қидириш бироз вақт талаб қилади. Ушбу дастур ёрдамида бу муаммо ўз ечимини топади;
- дастурда барча қулайликларнинг мавжудлиги;
- ҳар доим ҳам керакли китобларни кўтариб юриш ноқулайлик туғдиради. Ушбу дастур билан бу муаммо ҳал бўлган ҳолда у доим фойдаланувчини ҳамроҳи бўлган қурилма-мобил алоқасида. Фойдаланувчи хоҳлаган вақтда уйда, ўқишда, ишда, автобусда ундан бемалол фойдаланиш мумкин.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Джураева Р.Б. Исломунослик фанларини ўқитишда янги педогогик технологияларни қўллаш // «Ёш авлод – Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалга оширувчи асосий омил» Республика илмий-амалий анжумани. Маърузалар тўплами. –Тошкент, ЖИДУ 2011– 112 б.;
2. Джураева Р.Б. Структура и содержание «положения об электронном учебно-методическом комплексе дисциплины» // Материалы II Международной научно-

практической конференции, Кокшетауский государственный университет им. Ш. Уалиханова на тему «Формирование профессиональной компетентности будущих специалистов в условиях кредитной технологии обучения: опыт, проблемы и перспективы», 22-24 апреля 2010 года. Кокшетау: КГУ, 2010. – С. 285-289.

3. Джуроева Р.Б. Использование мультимедийных электронных учебных комплексов в системе образования. LIII Международной научной конференции «Актуальные научные исследования в современном мире» сборник научных трудов- 2019 г Выпуск 9(53) Часть 4, 26-27 сентябрь 2019 г.
4. Duraeva Rano Bahrambekovna, Xodjayeva Mavlyuda, Kabulov Rustam, Alimjon Dadamuhamedov, Mukhammadiev Alisher “Personality-Oriented Learning Technologies” International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE) ISSN: 2277-3878, Volume-8 Issue-4, November 2019
5. Djuraeva Rano. Using the system "Virtual Psychologist" in determining the psychological and pedagogical readiness of students for professional education. Damkheda, Bhopal (Madhya Pradesh)-462037, India. Revised Manuscript Received on International Journal on Integrated Education Volume 3, Issue 3, March 2020.